

Antradienio priedas

Tuesday supplement

☐ PRENUMERUOKITE
PARODA

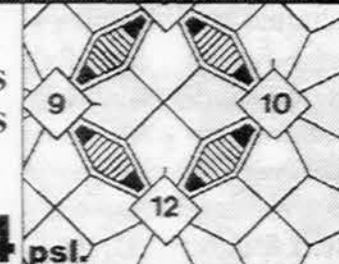

☐ MŪSŲ
ATSILIEPIMAI

3 psl.

☐ KRYŽIAŽODIS
☐ IŠ MŪSŲ ISTORIJS

4 psl.

Šiame numeryje:

2 psl.

XI JAV teatro festivalio aidai (2)

Ligija Tautkuvienė

Kas man teatras?

Baigėsi XI teatro festivalis. Su šiuo paskutiniu rašiniu baigiame spausdinti įspūdžius, pasikalbėjimus, nuotraukas. Tik trys teatrai dalyvavo festivalyje. 1971 m. dalyvavo irgi tik trys — Čikagos, Los Angeles ir Hamiltono teatrai. Ar tik trijų teatrų dalyvavimas gali apibūdinti festivalio lygį? Nežinau. Ne kiekis apsprendžia. Apie teatro lygį sprendžiama, kiek jis priartėjo prie profesinio teatro. Juk visi mėgėjai lygiuojasi, būtent, į profesinį, ne į mėgėjišką. Iš profesinio mokomasi, semiamasi žinių ir t.t.

Šis festivalis buvo labai netolygus nei repertuaru, nei atlikėjais. Tik, jei susitapatysiu su eile pagal tam tikrus kriterijus, reikėtų, kaip sakė kauniečiai akt. Viktoras Valasinas, kad visi statytų tą patį veiklą — tada būtų galima objektyviau įvertinti. Kaip ten bebūtų, festivalis įvyko ir tapo dar vienu svarbiu mūsų (ir taip, ne itin turtingo) kultūrinio gyvenimo reiškinio.

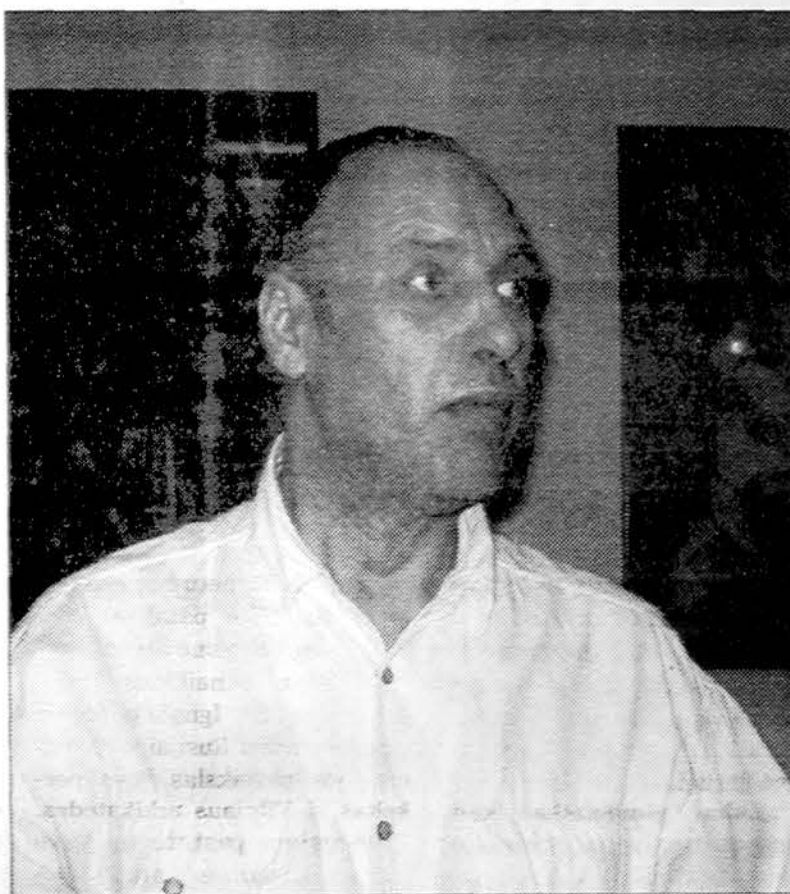
Čikagos „Žaltvykslės“ teatro režisierė **Ilona Čiapiaitė**

Kaip nuostabu, kad yra tokių žmonių, kurie aukojasi, aukoja savo laiką, save patį kitiems. Juk iš lietuviškos dar niekas neprašo, kad būtų profesionalūs. Viskas, kas vyksta kultūriname gyvenime — tik pasišventusių darbo rezultatai, karais paremiami finansiškai — zinko asaromis...

Labai apgailestauju, kad Los Angeles teatras „Sezonų pauzės“ nedalyvavo šiame renginyje. Tai — skirtingo plano teatras, galėjęs daugeliui padovanoti gerų įspūdžių.

Ne taip seniai teko girdėti puikios rusų kino ir teatro aktorės Jelenos Solovjov, šiuo metu gyvenančios New York'e, interviu.

Žurnalistas iš Maskvos stebėjosi, kaip tokia garsi aktorė, nusifilmavusi daugelyje gerų rusų filmų, čia New York'e beveik niekam nereikalinga. Susikūrus profesionalių aktorių teatras gyvavo trumpai — tik dešimčiai spektaklių, nepaisant, kad Amerikoje gyvena 5 milijonai rusakalbų žmonių. Aktorė filmuojasi mažučiam epizode „The Sopranos“, kad tik pabūtų dar kartą toje aplinkoje, kuri jai, garsiai ir talentingai, tokia pažįstama ir tokia reikalinga. Kodėl apie tai rašau? Kad nekurtume iliuzijų, kad suprastume — jei norime vaidinti, režisuoti, kurti, niekada užsieniuose nepragyvensime ir nieko neužgyvensime

New York'o „Baltic Theatre“ režisierius **Gintautas Jara**.

iš tokio užsiėmimo. Jei norime išlikti nors kiek tuo, kuo buvome ar esame — muzikantais, režisieriais, choreografais ir t.t., turime aukotis...

Žinoma, fondams turėtų daugiau rūpėti kultūros, švietimo tęstinumas čia, Išeivijoje, dosniau paremiant svarbius projektus, skirtus vaikams, jaunimui. Bet tai jau kita kalba ir ne šio rašinio tikslas.

Festivalio uždangiai nusileidus, apdovanojimus išdalinus, visada norisi prakalbinti tuos, kurie sukelė aktorius, kūrė, kol įgyvendino užmanymus ir ... atidavė viską žiūrovų teismui.

Ilona Čiapiaitė, Čikagos „Žaltvykslės“ režisierė. Baigė Vals-

binės Konservatorijos Klaipėdos fakultetą, įgijo režisierės specialybę. Dirbo Marijampolės teatre, dėstė Muzikos akademijos Kauno filiale...

I.Č. Kas man teatras? — Žmonės. Visada norėjau kalbėti su žmonėmis ir žmonėmis. Teatras — saviraiškos priemonė, žmogaus veidrodis. Kiekvienas, kas ateina į teatrą, ateina pasižiūrėti, paverkti, pasijuokti iš savo gyvenimo. Scena — tai gyvenimas pro padidinamąjį stiklą. Kasdienybėje daug ko nepastebime, o štai scenoje — pamatome. Teatras — mano gyvenimas.

Nukelta į 3 psl.

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ...

Eiliniai ir neeiliniai triukai

Vytautas Visockas

Pritrūko įrodymų

Kartais vis dar pasakoma, kad mūsų žiniasklaida labiau linkusi ieškoti negatyvių reiškinų, į gyvenimą dažnai žiūrėti tik per tamsius akinius, viskas jai tik blogai, tik negerai. Ypač tokia žiniasklaidos pozicijai, esą, noriai antrina opozicijoje atsiderėjusi politikai. Aš irgi buvau tokios nuomonės: gyvenime gėrio ir grožio nėra nieko mažiau, negu bjaurasties ir blogio, o kalbame ir rašome beveik vien apie negatyvius, smerktinus poelgius, įvykius ir reiškinius. Tačiau pastaruoju metu mano nuomonė apie lietuvišką žiniasklaidą gerokai pasikeitė. Ko ieškai, tą ir randi. Dabar Lietuvos gyvenime aš regiu, kad tiesa, teisingumas ir gėris pamažu ima viršyti, ir ta kova labai ryškiai atspindi žiniasklaidoje. Pavyzdžiui, kaip sakoma, toli ieškoti nereikia.

Kai kurie žmonės iš opozicijos labai norėjo apjuodinti naująjį Seimo pirmininko pavaduotoją Alfredą Pekeliūną. Neišdegė! Valstybės saugumo departamentas nerado įrodymų, patvirtinančių, kad jis bendradarbiavo su KGB. Tiesa, kai kas mano, kad VSD tų įrodymų nė neieškojo, kad tokie faktai Lietuvoje tiriami neatsakingai ir nepakankamai atidžiai. „Tyrimas dažnai prasi-
dėda ir pasibaigia archyve, nors yra dar ir liudininkai, yra žmonės, kurie turi ką pasakyti“, — teigia istorikas A. Anušauskas. Jis žino, kad žmonių, kurie netiesiogiai bendradarbiavo su KGB, Lietuvoje buvo tūkstančiai, tačiau archyve duomenų apie juos neliko. KGB dar 1990-aisiais juos su naikino arba išvežė į Rusiją. Išvežė bylas tik potencialių bendradarbių, kurie gali praversti ateityje, tokių — apie 5 tūkstančiai. Kaip tos bylos panaudojamos — tuo tarpu mes nežinome. Istorikas neatmeta galimybės, kad praeityje su KGB bendradarbiavę piliečiai, o dabar užimantys aukštas pareigas, gali būti suinteresuoti, kad tokios bylos nebūtų tiriamos. A. Anušauskas pasakoja, kad Latvijoje vis daugiau buvusių KGB bendradarbių veržiasi į politiką, tačiau ten sukurta sistema užkerta kelią

tokiems žmonėms siekti valdžios. Tuo tarpu Lietuvoje rengiamasi įstatymais apriboti tyrimus dėl bendradarbiavimo su KGB.

„Reikėtų pareikalauti atsakomybės“

Teisybė ir teisingumas triumfuja! Malonu dabar A. Pekeliūną matyti pažvalėjusį, tarsi didelės kupros atsikračiusį. „Čia eilinis triukas tų žmonių, kad būtų kuo daugiau triukšmo, o ne darbo“, — pergalingai džiaugiasi Seimo pirmininko pavaduotojas. Žmogui, visą gyvenimą dirbusiam „kiauinininkystės srityje“, piktą žmonės norėjo pakišti kiauilę. Patys kiauilės vietoje atsiderėjau, kaip ir šių eilučių autorius, aname savo rašinyje suabejojęs A. Pekeliūno biografijos tyrumu. Daugiau eiliniai triukai nepasikartos, bus tik darbas, ir tuo pasirūpins ne vien Kazimiera Prunskienė, kuri mano, kad „reikėtų pareikalauti atsakomybės iš asmenų, disponuojančių slaptybų tarnybų dokumentais, kuriuos priklausytų saugoti įstatymais nustatyta tvarka“. Kuo toliau nuo žmonių akių tokius dokumentus! Nors jie ir taip jau patikimose rankose.

O „eiliniai triukai“ kartojasi! Įvykiai taip greitai keičia vienas kitą, kad tiesiog neįmanoma užbaigti straipsnio. Įsijungiu LRT televiziją, iš kurios tarsi perkūnas iš giedro dangaus trenkia žinia: vakar, t.y. gruodžio 7 dieną, prezidentas V. Adamkus pasirašė dekretą dėl Vyriausybės (su „naujaisiais“ švietimo ir mokslo, Vidaus reikalų ministrais) sudarymo, o šiandien, t.y. gruodžio 8 dieną, Juozui Antanavičiui jau reikia įrodinėti, kad jis „ne kupranugaris“. „Kazkoks suinteresuotas man pripašyti bendradarbiavimą su KGB. Noriu pareikšti, kad šitai odiozinei struktūrai nesu nieko padėjęs, nė vienam žmogui nesu padaręs ką nors blogo. Bet jeigu kažkas tai panaudoja kaip ginklą prieš mane, tai aš atsieityje, tokių — apie 5 tūkstančiai. Kaip tos bylos panaudojamos — tuo tarpu mes nežinome. Istorikas neatmeta galimybės, kad praeityje su KGB bendradarbiavę piliečiai, o dabar užimantys aukštas pareigas, gali būti suinteresuoti, kad tokios bylos nebūtų tiriamos. A. Anušauskas pasakoja, kad Latvijoje vis daugiau buvusių KGB bendradarbių veržiasi į politiką, tačiau ten sukurta sistema užkerta kelią

Vienas EBSW strategų...

Tiesiog neįmanomi dalykai dedasi. Mano galva, Seimas turėtų viską mesti ir skubos tvarka priimti įstatymą, draudžiantį net Nukelta į 3 psl.

SEMINARAS

Paskolos nekilnojamam turtui

Sekmadienį, gruodžio 12 d., Išeivijos dienraščio „Draugas“ priedo „Bičiulyste“ redakcija surengė nekilnojamo turto paskolų seminarą, kurį vedė paskolų kompanijos „Tauras“ generalinis menedžeris Giedrius Memėnas ir kompanijos tarnautojas Aurimas Birbilas. Seminaras užsitęsė veik tris valandas. Klausimus ir atsakymus, spausdinsime vėliau. O dabar trumpai susipažinkime su jauniausiais lietuviškais, drąsiais besiskinančiais kelią į pri pažinimą.

Giedrius Memėnas, pagal Žodiaką — **Tauras**, tad visai suprantama, kodėl kompanija pavadinta Tauru vardu. Jam 30 metų. Panevėžietis. Mokėsi Kaune, Žemės ūkio universitete, įgijo ekonomisto specialybę. Atvyko į Ameriką 1998 m. laikinai — užsidirbti pinigų. Draugas pasiūlė dirbti paskolų kompanijoje. Pasiūlymą, pradirbęs trejetą metų, nutarė atidaryti savo kompaniją.

Ir štai beveik pusmetis jau savarankiškas „Tauras“, turintis nemažai klientų, įsikūrė Lemonte.

Giedrius daug ir kantriai dirba, tikisi, kad ateis toks laikas, kai galės daugiau vadovauti kompanijai, ne tik pats panti iki kaklo į visus reikalus. Vedęs, žmoną Donatą susitikio Amerikoje. Žmona jį palaiko, supranta ir žino, kad atsidiarius savo kompaniją laisvo laiko daug nebus.

Į klausimą ar žada sugrįžti į Lietuvą, nedvejodamas atsako „Taip“. Įsitikinęs, kad jaunai šeimai galimybės prisigyventi Amerikoje geros. „Nenoriu pasakyti, kad Lietuvoje blogas gyvenimas. Protingai mąstant, galima visur susitvarkyti. Bet dabar, įkūrus savo verslą, kuris gerai sekasi, nesinorėtų palikti ir grįžti į Lietuvą. Vėliau — tikrai būtinai grįšime“.

Aurimas Birbilas — kiek vyresnis už Giedrių. Pagal išsilavinimą

— ekonomistas, specialybę įgijęs Vilniaus universitete. Dirbo bankuose, turizmo kompanijose, atvyko geresnio gyvenimo ieškoti. — Ten gerai, kur mūsų nėra, — sako Aurimas ir priduria — žuvis ieško kur giliau, o žmogus — kur geriau. Ne, su Giedriumi iki Amerikos pažįstami nebuvo. Kaip pradėjo bendradarbiauti? — Aš pats buvau jo klientu, ir naudojais paslaugomis ne kartą. Bet kuriam kitam klientui aš galėčiau jį rekomenduoti. Dabar vyrai dirba kartu ir gerai sutaria.

Nuotr. (iš kairės): **Giedrius Memėnas** ir **Aurimas Birbilas**. Nuotr. **Adomo Tautkaus**.

Aurimas vedęs. Turi vieną sūnų Vilių, 8m. Žmona, Lietuvoje dirbo pedagogė, o čia dirba firmoje ir planuoja keisti darbo profilį. Į klausimą ar galvoja grįžti į Lie-

tuva, Aurimas atsako „Kartais“. **Ačiū vyrams už gerą ir naudingą seminarą.**

Ligija Tautkuvienė

XI JAV teatro festivalio laureatai

Tomui Umbrasui — apdovanojimas už geriausią debiutą

Ligija Tautkuvienė

Tomui Umbrasui ką tik, t.y. gruodžio 3d., suėjo 18 metų. Pagal Zodiaką — Šaulys. Romanikas?

Gimė Kaune, muzikantų šeimoje. Penkeri metai gyvena Amerikoje. Mokosi paskutinėje gimnazijos klasėje. Kaip jis pats sako, mokosi geriau, nei per vidurį. Turi daugiau B, nei C, o matematika, kurią labai mėgsta, — tarp A ir B. Praeitais metais dar lankė ESL (English second language), nuo šių metų metų lanko anglų literatūros klasę. Vaidinti negalvojęs, bet pavasariop, jau baigiantis mokslo metams užsirašė į kino studijų (cinema studies) klasę... Dabar peržiūri senus ir naujus kino filmus, aptaria su mokytojais, kaip jie nufilmuoti, kokia aktorių vaidyba ir t.t.

Kaune dainavo berniukų chore „Varpelis“, atvykęs į Čikagą mokėsi šokti sportinių šokių grupėje „Svaja“.

L.T. Kas tave atvedė į „Žaltvykslę“?

T.U. Aš pats atėjau. Tik negalvoju, kad gausiu pagrindinę rolę...

L.T. Tavo brolis Linas jau antri metai, kaip įsiliejo į „Žaltvykslę“. Kai jis vaidino ar tu jam pavydėjai, ar norėjai būti scenoje kartu?

T.U. Aš džiaugiausi, kad jam patinka vaidinti ir aš norėjau. Aš jau nuo vaikystės vaidinau visur — namuose tėvams, prieš draugus... Jokių būdu nepavydėjau — juk jis mano brolis!

L.T. Turiu galvoje gerą pavydą, kai žmogus nori būti tokiu pačiu ar net geresniu, bet ne tą, žemą, piklą pavydą, kuris padaro daug blogio kitiems, gal ir pačiam pavyduoliui...

T.U. Tada sutinku, toks pavydas gal ir buvo.

L.T. Pasirengimo laikotarpiu, repeticijose ar buvo sunku, niekad nevaidinusiame scenoje, staiga „įstrigti“ į pagrindinę rolę — žmogaus, įstrigusio lifte? Ar buvai kada realiaime gyvenime įstrigęs lifte?

T.U. Ne, neteko įstrigti. Na, o repeticijose jaučiau didelę kolektyvo paramą ir pasitikėjimą. Ir aš labai stengiausi, norėjau pateisinti tą pasitikėjimą, daug dirbau. Daug padėjo Linas, o ypač Ilona, mūsų režisierė.

L.T. Ar tau nebuvo sunku vaidinti su vyresne mergina jos jaunikį. Juolab, tu dar toks jaunutis...

T.U. Iš pradžių gal ir buvo sunko-

ka. Bet aš bandžiau įsivaizduoti viską, kaip realiaime gyvenime. Man labai padėjo pati Dalia Cidzikaitė, profesionali aktorė (Dalia Cidzikaitė — festivalio laureatė, apdovanojama už geriausią moters vaidmens atlikimą — L.T.), su kuria labai gerai bendravome. Pats svarbiausias dalykas, kad trupės pasitikėjimas manimi, kėlė mano pasitikėjimą savimi.

L.T. Vienaveiksmė pjesė „Kampelis“ trunka apie valandą laiko. Visą valandą tu neturėjai progos atsipūsti, išėiti į užkulisius, visą laiką buvai „įstrigęs“. Kaip jau teisi po spektaklio?

T.U. Kaip jaučiausi? Kai pasigirdo žiūrovų įvertinimo aplodismentai, visa įtampa, kažkoks nuovargis nujėjo šalin. Tada supratau, kad mes padarėme tai, ko reikalavo iš mūsų režisierė, ko mes patys tikėjome. Buvau laimingas.

L.T. Be abejo, žiūrėjai visus spektaklius. Kaip patiko? Kurio vaidmens atlikėjas geriausiai patiko?

T.U. Visi teatrai buvo skirtingi. Patiko Los Angeles, New York'o. Ypač patiko Vesta Jansonaitė, kuri atliko Kopūstėvičienės rolę (New York'o teatras). Ji irgi buvo apdovanojama už sėkmingiausią debiutą.

L.T. Šiais metais baigsi mokyklą. Kas toliau? Rinkiesi aktorius karjerą?

T.U. Aš visą laiką sakiau, kad būsiu gydytoju-chirurgu. Nuo mažens. Kažkiek mano planas gal ir sumaišė teatras... Stosiu į Moraine Valley kolegiją, subręsiu ir tada nuspręsiu kur ir ko noriu.

L.T. Kokios tavo mėgiamos spalvos? Ar turi draugę?

T.U. Mano automobilis — raudonos spalvos (sugedo), mėgstu juodą, baltą. Panelės dar neturiu.

L.T. Ar tau patinka gyventi Amerikoje?

T.U. Jau apsipratau. Viskas lyg ir atsistoja į savo vietas. Tik atvykęs — nenorėjau čia gyventi.

L.T. Sėkmės tau. Lauksime kitų spektaklių.

J mūsų pokalbį įsijungia Tomo mama Loreta: „Buvau maloniai nustebinta tokiu Tomo darbu. Jis man neleidžia atleisti į repeticijas, sakė — pamatysi spektaklyje. Gal ir gerai. Pamačiau kitokį sūnų. Vyresnį ir daugiau subrendusį. Džiaugiuosi“.

Tomas Umbrasas laisvalaikio pavaduoja brolių Linų krautuvėles „Lietuvėlė“ filiale, įsikūrusiame Jaunimo centre. Gruodžio 11 d., kai mes fotografavome, Matilda Marcinkienė nusipirko paveikslą.

Vaidas Sederavičius — geriausias vyro vaidmens atlikėjas

Vaidui — 30. Jis jau ketveri metai gyvena Amerikoje. Baigė Vilniaus universitetą. Įgijo marketingo ir biznio specialybę. New York'e dirba pagal specialybę. „Su manimi viskas tvarkoje“, — sako Vaidas apie save. Apie save plačiau pasakoti nepanoro, o mes ir neklausinėjome. Šiuo metu jis yra vienas. Iki Kristaus amžiaus — 33-jų (sakoma, kad nuo tada vyrams prasideda senbystė ir, kartais, „pradeda važiuoti stogas“) dar turįs laiko. Idomu, kai šiais laikais daug jaunų žmonių laisvalaikį leidžia aludėse, baruose, Vaidas skuba į repeticijas. Šiame teatre nuo balandžio mėnesio. Nors atvyko iš Vilniaus, bet kilęs iš Šakių, kur „viskas ir prasidėjo“.

L.T. Papasakok, kaip, kokių kelių pasukai į teatrą?

V.S. Viskas prasidėjo Šakiuose, vidurinėje mokykloje. Turėjome puikią dramos studijos vadovę Viliją Žurauskaitę. 1990-91 metais statėme Tomo Arūno Rudoko veikalą „Cezario pjūvis“. Vilija

man davė daugiausiai iš visų ir aš jau esu be galo dėkingas. Tai, kad aš šiandien galiu žaisti su savimi scenoje — esu dėkingas tik jai.

L.T. Kaip seniai įsijungėi į šį teatrą?

V.S. Ne nuo pat įsikūrimo. Atrodo, buvo balandis.

L.T. Ar esi patenkintas šiuo festivaliu?

V.S. Labai. Labai šaunus.

L.T. Ar žiūrėjai kitų teatrų spektaklius?

V.S. Truputį žiūrėjau, truputį ne.

L.T. Kaip vertini savo trupės pasirodymą?

V.S. Jeigu būtų dešimtbalė vertinimo sistema, tai įvertinčiau 8 balais. Buvu ir geriau.

L.T. Kokį matai savo teatro ateitį?

V.S. Yra komanda, kuriems reikia teatro. Manau, kad viskas bus gerai, viskas judės tik į priekį.

L.T. Sėkmės tau ir teatrui. Tikėkimės, kad lietuvių teatras klestės, kai yra tiek daug jaunimo.

POSĖDIS

JAV LB Krašto valdyba

Praėjusį savaitgalį, gruodžio 10-12 dienomis, Putname, CT, įvyko JAV LB Krašto valdybos posėdis (pirm. Vaiva Vėbraite), kuriame dalyvavo 13 valdybos narių. Posėdyje buvo diskutuota apie kitų metų renginius Lietuvoje. Birželio 30-liepos 3 dienomis numatyta surengti Pasaulio lietuvių sportines žaidynes bei „Pasaulio Lietuvių Mokslo ir Kūrybos simpoziumą“, kurį globoja prezidentas Valdas Adamkus. Beje, simpoziumai buvo pradėti rengti 1969 m. JAV. Apie simpoziumą, kurio pagrindiniai renginiai vyks Vilniuje, o atskiri — keliaus į Kauną, Klaipėdą ir Šiaulius, kalbėjo dr. Stasys Bačkaitis. Pagrindinė simpoziumo tema: „Tautos mokslinio-kūrybinio potencialo vaidmuo valstybės statyboje“.

2005 m. — Lietuva po 15 m. atgavus Nepriklausomybę. „Nepriklausomybės vaikai“ — taip įvardijami, gimusieji 1990 m. Penkioolikamečiai bus pakviesti dalyvauti literatūriniam konkurse, kurio sąlygos bus paskelbtos vėliau.

Posėdyje buvo perskaitytas Audraus Polikaidio pranešimas apie 2006 m. liepos 2d. rengiamą išėvijos Dainų šventę.

Diskutuota apie lietuviškų bažnyčių išlikimo problemas.

JAV LB išleido ženkliuką, kurį bus galima įsigyti Vasario 16-osios minėjimų metu. Kiekvienas, paaugęs 100 dolerių, taps ženkliuko savininku.

Svarstytas žurnal „Bridges“ (leidžiamas anglų k. nekalbantiems lietuviškai arba tiems, kurie domisi Lietuva) reikalingumas. Žurnalą prenumeruoja per 800 skaitytojų, o jį redaguoja nauja redaktorė.

JAV LB KV-bos inf.

SPORTAS

Šeštadienį, gruodžio 11d., Lemonto PLC įvyko pakartotinis balsavimas dėl būsimo Jaunimo centro statybos. „Geriečiai“ nugalėjo net 800 balsų persvara! Nors ir vėl buvo žmonių, bandžusių sutrukdyti — buvo rasti trys negaliojantys (be žymens) biuleteniai. Gerai, kad organizatoriai, tikėdamiesi panašios provokacijos, tam pasirengė iš anksto ir apsiuogėjo. Ta proga noriu antrosios kartos lietuviams priminti, kad „Sėkmedienio pamąstyme“ („Biculystė“ Nr.9) rašiau, būtent, apie tokius veidmainius, kurie įvairių suvažiavimų metu elgiasi iššaukiančiai, kitus žeminančiai, ne itin dorai, bandydami sutrukdyti „geriečių“ (jų yra žymi dauguma) planus. Kaip gerai, kad tokių, ieškančių išskirtinio dėmesio sau, nepasitikinčių kitais, tėra tik nedidelė saujelė. Juk dauguma stengiasi vienyti visus lietuvius išėvijoje.

Varžybų rezultatai

Gruodžio 11 d. (šeštadienis)

Alytus — Panevėžys 68:48;
Stumbras — Atlantas 63:56;
Radviliskis — Rambynas 100:35;
Radviliskis išlieka turnyro lyderiu.
Senjorai:
Lituanica — Kretinga 43:37;
Moteryų komanda „Baltica“ pralaimėjo svečių komandai —
Čikagos „Odyssey“ — 48:68

Algirdas Vitkauskas

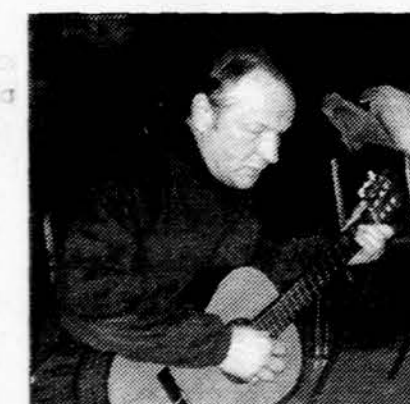
PARODA

„Kalėdų puota“

Nesutrukdė čikagiškiams įkurus lietus gruodžio 10 d., penktadienio vakarą gausiai susirinkti į Jaunimo centro M.K.Čiurlionio galeriją. Čia viešnia iš Lietuvos Galerijos Sigutė Selevičienė atgabeno nuotaikingą lietuvių parodą, pavadintą „Kalėdų puota“. Ji sukūrė apie pusantro šimto lietuvių kiekvieno skonio — nuo istorinių personažų Barboros Radvilaitės, Žygimanto Augusto, bajorų, miestelėnų, saloninių damų, vilkių iki kaimiečių porelių, kalėdinių nykštukų, angelų, lino klaurasčiūsių išpuostų lietuvių, net čigonų...

Jų visų draugijoje glaudėsi ir gyvuliukų, paukščių. Antai, viena kaimiečių pora, pasibruksni trauš po pažastimi, kita močiutė su katinu, tupėjo kelios varnos, gaidžiai. Juk gaidys — ateinančių metų simbolis. Ekspoziciją papildė ir autorės sukurto, siuvinėtos karoliukais bei pasiūtos iš kailio rankinės. Autorė specialiai šiai parodai pasiūvė ir padovanojo galerijai lėlę „M.K.Čiurlionis“.

Žiūrovai džiaugėsi gražiais kūriniais, net surado tarp jų nemažai pažįstamų veidų — politikai,

Algirdas Petraitis.

TV veikėjai ir t.t.

Jau ir taip gerą nuotaiką pagyveno Algirdas Petraitis, uždavinęs lietuvių autorių apie jos sukurto siuvinėto, lovelasus...

— Esu patenkinta ir laiminga, — sakė lietuvių autorė. — Išsipildė mano svajonės: atvykti į Ameriką, surengti parodą ir susitikti su artimaisiais. Norėčiau atvykti dar kartą ir atvežti „Raganų puotą“. Mat žiūrovai priekaištavo, kad raganų ji prisivėsi per mažai.

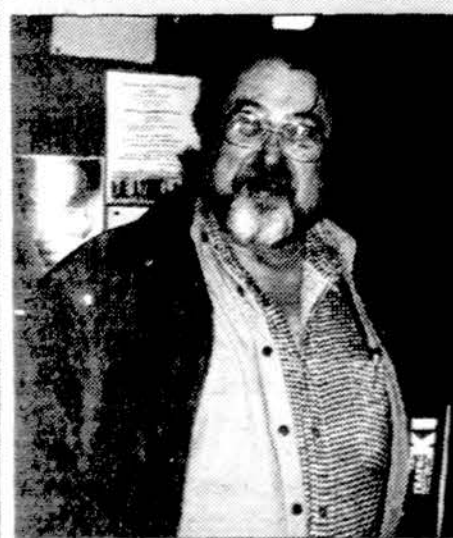
Nemažai atsilankiusių jau spėjo nusipirkti eksponuojamų lietuvių — puikių kalėdinių dovanų.

Stefa Tamoševičienė

Nuotr. (iš kairės): Agnietė Sigita Selevičienė su dukra Giedre. Nuotraukos Ligijos Tautkuvienės.

PETRAS STEPONAVIČIUS

Petras Steponavičius — buvęs Panevėžio ir Vilniaus Jaunimo teatro aktorius.

L. T. Ar kuo nors nustebino šis festivalis? Kuo susižavėjai?

P. S. Tik jaunimu — šitiek daug jaunų žmonių prisirinko į Jaunimo centro salę! Ir ne tik salėje. Jo yra ir scenoje! Iš visų spektaklių man labiausiai patiko „Žaltvykslė“. Įdomus ir Los Angeles spektak-

lis. Anatolijų Kairį labai sveikinu, kad jis pašmaikštavo, nepaisant gana garbingo amžiaus. Mane daugiau domina pjesės, nei vaidybiniai momentai.

L. T. Kartu su žmona Apolonia įkūrėte teatrą „Kaukė“. Kodėl nematėme jūsų festivalyje?

P. S. Mūsų teatras — puikus. Kažkiek pasikeitė mūsų planai, nepakako laiko. Bendradarbiausime su Amerikos lietuvių televizija. Netrukus pamatysite ir įvertinsite.

L. T. Gaila, kad žiūrovai neturėjo progos pamatyti dar vieno teatro iš Čikagos. Tikėkimės, kad kitame festivalyje tikrai išvysime, todėl ir linkime kūrybinės sėkmės.

P. S. Ačiū. Kaip Dievas duos.

Prenumeruokite „Vorutą“ — Lietuvos istorijos laikraštį!

„Voruta“ — vienintelis Lietuvos istorijos laikraštis, kurį galėtum užsisakyti kiekvieną lituanistinę mokyklą. „Vorutoje“ spausdinamais straipsniais domisi visi, kuriems rūpi Lietuvos istorija. Labai prieinama kaina. El. paštas: voruta@is.lt, Interneto svetainė: http://www.is.lt/voruta

TAURAS
MORTGAGE INC.
Illinois Residential Mortgage Licensure
PASKOLOS
nekilnojamojo turto
1011 State Street,
Suite 100
Lemont, IL 60439
Office: 630-257-6676
Mob: 708-717-1926
Fax: 630-257-6666
LOAN OFFICER
JURGITA AMBRIZA

3743 Prairie Ave. Brookfield, IL 60513
Ofisas: 708-485-7212
Faks: 708-485-7273
e-mail: agrinkev@amfam.com | 24 valandas
pranešti apie nelaimę:
mes: 800-374-1111
ALINA GRINKEVIČIUS
Insurance agency
aukšto lygio aptarnavimas
patikimas draudimas
draugiška atmosfera
AMERICAN FAMILY INSURANCE
All your protection under one roof
AUTO
NAMA
VERSUS
SVEIKATA
GYVYBĖ

Jurgita Travel
Pats laikas keliauti
labai patrauklios kainos
Lėktuvų bilietai
Pasidomėjimai poilsinėms kelionėms
1 888 600 2330
630-325-0500
773-788-9980
jurgita@earthlink.net
6500 W. Archer Ave.
Chicago, IL 60638

Biculystė
REDAKCIJA
LIGIJA TAUTKUVIENĖ
redaktorė
STEFA TAMOŠEVIČIENĖ
žurnalistė
VYTAUTAS VIŠOCKAS
žurnistas (Lietuva)
Dr. KESTUTIS TRIMAKAS
psichologas
Dr. DALIA KAIRIŪKŠTIENĖ
korespondentė
ZITA LENKAITE - MASLEY
korespondentė
ALGIRDAS VITKAUSKAS
korespondentas
RAMINTA VOSYLIŪTĖ
korespondentė
ALVYDA GUDENIENĖ
kosmetologė
EDVINAS GIEDRIMAS
www.lithuanet.com
JONAS KUPRYS
techn. vadovas
ADOMAS TAUTKUS
dizaineris

Telefonas pasiteirauti:
773-585-9500.
Skambinti pirmaadieniais,
trečiadieniais ir penktadieniais
nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p.
Rašyti adresu:
4545 W 63rd Street,
Chicago, IL, 60629
arba: P.O.BOX4102
Wheaton, IL, 60189
elektroninis paštas
biculyste@draugas.org
biculyste@aol.com

„Biculystė“ Čikagos apylinkėse galėsite įsigyti visose, lietuviškomis prekėmis prekiaujančiose, parduotuvėse.
Prenumeratą priima „Draugo“ administracija.
JAV ribose:
pusmečiui (26nr.) — \$20
metams (52 nr.) — \$40
[Kanada:
pusmečiui — \$34
metams — \$68
[Lietuva/Europa:
pusmečiui — \$42
metams — \$80.

Apie tarptautinės...

Atkelta iš 1 psl.
užsiminti apie kažkada egzistavusią, dabar visai nepavojingą organizaciją, kuri, nors senokai išnykusi, tačiau iki šiol akivaizdžiai trukdo dirbti Lietuvos Seimui ir Vyriausybei. O kažkokie abstraktūs politiniai kaliniai ir tremtiniai pagaliau turėtų suprasti, kad valdžioje „ne kuprunugarių“ tiesiog beveik neliko. „Buvusieji — LKP-KGB funkcionierių valdžia — grįžo į Lietuvą“, — rašo piliетinio judėjimo „Kitas pasirinkimas“ laikraštis „Baltijos kelias“.

Tačiau, kalbant apie naujosios vyriausybės gimdymo skausmus, ne A. Antanavičius kelia didžiausią rūpestį (įsidėmėkime: „...nė vienas žmogus nesu padaręs ką nors bloga“), o Gintaras Furmanavičius. Tuo tarpu man, kaip sakoma, nekyla ranka jį vadinti Vidaus reikalų ministru, nes manau, kad, jeigu taip vis dėlto atsitiktų, tikrai būtų didžiausias nesupratimas. Jį galima vadinti geru administratoriumi, ketverius metus iki 2004-ųjų vadovavusiu „Lietuvos telekomo“ Ryšių su visuomene departamentui, buvusiu vienu iš susivienijimo EBSW įmonių vadovų ir Gintaro Petriko verslo partneriu („Aš jį laikyčiau vienu EBSW strategų“, — sakė konservatorius J. Razma), tik ne

Vidaus reikalų ministru. Vis dar tikiuosi, kad ir valdančioji koalicija, ir prezidentas atsisakys. Į tokį atsakingą postą G. Furmanavičius skiriamas tuo metu, kai sprendžiamas žlugusio susivienijimo EBSW prezidento, kuris slapstėsi JAV, perdavimo Lietuvos teisėsaugai, klausimas, kai opozicija sako siekianti atnaujinti parlamentinės komisijos, tyrusios EBSW veiklą, darbą ir bandysianti išsiaiškinti, kokį vaidmenį bankrutavusiose įmonėse atliko G. Furmanavičius. Teisininkai pažymi, kad, skiriant G. Furmanavičių VR ministru, nesulaukus specialiujių tarnybų pažymos apie jo veiklą, buvo pažeistas korupcijos prevencijos įstatymas, kitaip tariant — pima paskiriame, o tik pasikuižiūrima — ką paskyrėme. Pagaliau pats G. Furmanavičius pripažįsta, kad apie darbą, jį kurį stumiamas, neturi jokio supratimo, jis net nežino, kad Lietuva iki 2008 metų ketina prisijungti prie Šengeno erdvės, pasak LRT žurnalistas. Kaune „Furmas“ pravardė vadinamas G. Petriko bendražygis — Vidaus reikalų ministras?! Tada aš atsiprašau!

Provokacija, prieštaras poelgis ar simbolinės reikšmės aktas?

Kandidatai į ministrų ministerijų vadovus keičiasi vos ne kasdien, aiškinamasi, su kuo jie susiję, ko-

kia jų praeitis, o kaip jie įgyvendins, pavyzdžiui, švietimo ir mokslo politiką — nei koalicijai, nei Prezidentui, atrodo, nerūpi, bent jau tokio susirūpinimo visuomenė nepajuto. Mums, paprastiesiems žmonėms, ne tiek svarbu — Petras ar Antanas bus tas paskirtas, mums svarbiau, kokia ir kaip bus įgyvendinama švietimo ir mokslo programa. „Nei man, nei daugumai žmonių nėra aišku, kuo p. R. Vaitkaus požiūris į švietimo politiką skiriasi nuo p. A. Antanavičiaus. Šiuo atveju nuo ministrų daug kas priklauso“, — stebisi politologas V. Laučius.

Politiniai kaliniai ir tremtiniai, pasiūvę suteršti tyrą A. Pekeliūno vardą, gaus dar vieną antausį, žymiai stipresnį, nes jį smogs ne bet kas, o Mokslo akademijos profesoriai, greičiausiai dar šį mėnesį įvyksiančioje mokslinėje konferencijoje „Lietuva tarptautiniuose metais: pasiekimai ir praradimai“, kurioje ketinama išaukštinti Sovietų Lietuvos laimėjimus, jos pagrindu išleisti 750 puslapių monografiją.

„Prieš penkio mėnesių tokio pobūdžio mokslinės konferencijos organizavimas būtų tiesiog neįsivaizduojamas, prieš dešimtmetį — provokacija, prieš penkmetį — prieštaras poelgis, o dabar,

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, tokio turinio mokslinė konferencija turėtų tapti nepaprastu simboliu reikšmės aktu“, — rašė, adresuotame premjerui Algirdui Brazauskui, rašo Liudas Truska ir Henrikas Šadžius. Kodėl A. Brazauskui? Todėl, kad reabilituoti sovietmečio Lietuvą — sena senoji naujojo premjero svajonė. Maždaug prieš metus toje pačioje Mokslo akademijoje buvo triukšmingai pašlovintas ilgametis LKP CK pirmasis sekretorius Antanas Sniečkus jo 100-ųjų gimimo metinių proga — sovietinės gerovės ir išminties simbolis; dabar užsimota žymiai plačiau: bus įvertinti ne tik ekonomikos pasiekimai, bet ir jėgos, A. Sniečkus akimis žiūrintis, traukėsiuos pasiekti dar didesnių laimėjimų, t.y. pasipriešinimo sąjūdis, disidentų veikla. Nesunku įsivaizduoti, kokiomis akimis į tą praeitį pažiūrės L. Truskos tipo istorikai.

Tikrai nepaprastos reikšmės aktas, brandintas visą nepriklausomybės laikotarpį. Drebėkit partizanai, politiniai kaliniai ir tremti-

ATSILIEPIMAI

Gavome keletą laiškų — atsiliepimų į lapkričio 2d. publikaciją „Pasitikėjimas“. Šis laiškas atkelia iš Phenix, nors pasirašyta — Frank iš Chicago... Kalbos netaisėme.

Perskaitėm „Draugą“, tada perskaitėm „Biciliustę“ lapkričio 2d. 2004. Perskaitėm (Pasitikėjimas). Nustebom, kad lietuviai tokiais klastotais keliais, taip braunasi į Ameriką. Cituoju: paskutines eilutes. „Ar jie ką nors apgavo, nuskriaudė? Ne, tikrai, ne“.

Taip, tikrai taip, jie daug ką apgavo, nuskriaudė...
1. Apgavo Amerikos įstatimus. Žiauriai pažeidė Amerikos Konstituciją. Nuskriaudė, apgavo, padarė didelį nusikaltimą ir kitiems emigrantams, kurie norės atvykti teisingu keliu
Apgavo Ameriką imdami priesaiką pilietybėje — melavo — sulaužė visus Amerikos įstatus. Sužeidė melavo apgavo visus Amerikos teismus ir taip pat Lietuvą.

Nuskriaudė, apgavo savo vedybinę priesaiką. Amerika yra visiems gera. Reikia nemeluoti ar apgauti, dar duoda kitiems tokį šunišką patarimą, kad jie labai gerai gudriai padarė. Gėda net skaityti. Cituoju: „Jie iš tų žmonių, kurie nekeikia Amerikos ant kiekvieno kampo.“

Gaila, kad jie iš tų žmonių, lauzo Amerikos įstatus ir Ameriką nori pakludyti, tokiais žiauriai apgaudiniais savo darbeliais. (...) P.S. Aš ir daug kitų Amerikos lietuvių, mylime ir daug jau padėjome, kurie atvyksta teisingu keliu. Perspėkite Dariu ir Danute, kad nesisikeltų per laikraštį, kad jie taip apgavo tą Ameriką. Gėda baisu taip daryti!

Atiduodu visą teisę, galite spausdinti kas Jums geriau patinka į savo „Biciliustę“. Atleiskite, kad nepasirašau, tik duodu savo vardą, o „Draugą“ mano kaimynas dalinasi su manimi ir kitais.

Sėkmės Jūsų „Biciliustei“. Ji yra reikalinga.

Frank,
Chicago

Prašau žodžio

Perskaiciau „Pasitikėjimą“ ir tas straipsnelis vis nedavė man ramybės. Kai perskaiciau „Lietuvio iš Arizonos, Richardo“ atsiliepimą, nutariau parašyti.

Kai karui baigiantis, mano tėvas palikęs mūsų šeimą (du vaikai ir aš, dar negimęs), pasitraukė į Vakarus, ilgai nieko apie jį nežinojome. Dabar visi supranta, kad, kai sovietai nuleido „geležinę uždangą“, tai užsidarė sienos ir buvo nukirstas kelias šeimų susijungimui. Nepasakosiu, kokį vargą patyrė mano brangi mamytė, jau atgulusi amžinajam miegui — daugelis apie tai daugiau ar mažiau žino. Neišvežė mūsų į Sibirą, mokėmės, baigėme aukštuosius mokslus. Pildant dokumentus, skiltyje „Žinios apie tėvą“, rašydavome: „Dingęs be žinios.“

Daug vandens nutekėjo, kai pirmą kartą atsiliepė tėvas, pasirašęs ne savo vardu. Tik iš vieno žodžio, supranto mama, jį nutarė, jog rašo tėvas. Tikiu, kad nuo tada jį gyveno viltimi vėl turėti šeimą. Pradėjome gauti siuntinius. Tai, žinoma, padėjo mums pasijausti tvirtesniais, materialiai ne taip sunkiai besiverčiančiais. Po kiek laiko tėvo brolis mums pranešė, kad laiškus ir siuntinius siunčia tikras mūsų tėvas, kuris, jei tik galės, atvyks pasimatyti ir pasiimti mūsų į Ameriką. Tik jis neatvyko. Kaip supratome, bijojo. Aštuntame dešimtmetyje prasidėjo pavienių žmonių kelionės į JAV.

Nežinia, kokias viltis turėjo mūsų mama, tik ji niekada daugiau netekėjo. Gal ilgėjosi ir laukė mūsų tėvo, gal tikėjosi stebuklo — imsi ir sugrįš. Pirmasis į Ameriką išskrido dėdė. Grįžęs jis atsargiai pranešė mamai, kad tėvas gyvena su moterimi. Sako, kad vilties nebėliko nei mūsų išsikviesti, nei Lietuvą išvaduoti, o gyvenimas tekėjo sava vaga. Keturiasdešimtmčio proga tėvas pasirūpino mano išskviemui į JAV. Sunkus buvo tas atvykimo ir susitikimo kelias. Galu gale, ilgai vargintas ir lauktas, susitikimas įvyko. Kas buvo keisčiausia, kad tėvas, pasitikęs mane oro uoste, pažino iškart — buvome panašūs. Tik, pakeliui, buvau supažindintas su jo istorija. Jis jau seniai buvo vedęs ir turėjo kitą šeimą. Turėjo du sūnus, t.y. mano brolius. Perspėjo, kad jo šeima laukia ne brolio, bet pusbrolio, t.y. tėvo brolio sūnaus. Aš buvau tokiam šoke, kad norėjau išlipti iš automobilio ir tuojau pat sugrįžti namo, į Lietuvą.

Mano tėvas verkė. Mes ilgai šnekėjome — jis man aiškino ir aiškino, kad nebūtų galėjęs atvykti į JAV, jei būtų pasisakęs tai marginaliai, vėliau — būsimai žmonai (ji turėjo giminių Amerikoje, o tie galėjo juos iškviesti iš lagerio Vokietijoje ir laiduoti), jog vedęs, turi vaikų... Į Lietuvą grįžti bijojo, nes žinojo draugų likimą — juos išvežė į Sibirą — 1941 metais... Jo žmonos gimtinės ir artimieji nežinojo apie mus. Vestuvės, jungtuvės bažnyčioje, vaikų krikštynos... Pasitvirtinus žmogus (buvo baigęs VDU), prasigynęs JAV, siūsdavo, pasislėpęs nuo savo antrosios šeimos, pirmajai šeimai siuntinukus. Lyg bandydamas taip išpirkti kaltę. Kai tėvas mirė, pamotė atrado kažkur paslėptus mūsų laiškus. Nuo to laiko ji sužinojo kitą tiesą. Bet tik broliui apsilankę Lietuvoje, susipažino su mūsų šeima. Pamotė apie tai nesužinojo — jau vyresnio amžiaus, buvo bijojama dėl jos sveikatos...

Iki šios dienos, nors tėvas jau ir miręs, taip ir nusinešęs „paslaptį“ į kapus, mano pamotė nenori pripažinti, jog mes esame, jog ir mums priklauso dalis tėvo palikimo... Nesibilyneiname, paliekame Dievo valiai.

Taip, mano tėvas apgavo JAV įstatymus. Sukūręs antrąją šeimą gyveno gerai. Ką jis jautė viduje — sunku pasakyti, matyt, išgyveno. Norėjo mus visus aplankyti arba pamatyti. Tik baimė jį kaustė, kad išaiškės ilgas metus slėptas melas.

Ar turiu teisę smerkti, pykti? Kaltas ne jis, kaltas laikmetis, karas. Gal ir mes būtume gyvenę vienu. Nebuvo lemta. Mano išvada — nesukybėme smerkti dėl gėdo ar kito susirasto išėjus kelio. Lietuvoje gyventi sunku. Ir prosvaisčių nesimato.

Jonas, šiuo metu gyvenantis kažkur Amerikoje.
(Redakcija, autoriaus prašymu, pavardės neskelbia.)

„Biciliustės“ anketa

Skaiciau „Biciliustę“ Vytuto Visocko reportažus, sprendžiau Algimanto Šaduiko kryžodžiūsių lietuviška tematika, neleidžiančius užmiršti Lietuvos istorijos ir geografijos, nepriduodama tam per didelės reikšmės, priimdama viską, kaip čia sakoma „for granted“... O praėjusį antradienį neradau jos antradieniniame „Draugo“ laikraštyje. Negi jau jos nebebus? Būtų labai gaila. Tikriausiai ne aš viena išsiganau, nes dauguma spėjome prie „Biciliustės“ priprasti. Apsidžiaugiau, radusi pranešimą, kad ji pasirodys penktadienį. Be jos „Draugas“ būtų nuobodesnis.

Aurelija Dobrovolskienė,
Čikaga

„Vaiduokliai“

Netikėjau, kad net po „vaiduoklių nakties“ jų vis dar atsiranda — Elenos Zakarauskieneš asmenyje, kuri labai netaktiškai atsiliepia apie red. Ligiją Tautkuvienę bei jos žurnalistinį stilį, ir redaguojamą „Biciliustę“. Atrodo, jog čia yra vidaus žinovo darbas. Taip, Ligija Tautkuvienė pasižymi savais griežtais ir tiesioginiais, į vilną nevyniojamais, klausimais, ir savais griežtais komentarais. Dėl tokių jos savybių, niekas neturi teisės jos veiksmus vadinti nachališkais ir abejoti jos žurnalistiniu mokslu. Jos mokslų žinybas priklauso jai, ir ji neprivalo duoti niekam jokios atskaitomybės. Patarčiau „vaiduokliui“ nusiimti fanatiškumo akinius, nusiimti tų voratinklį skydą, pažvelgti tiesiai į akis neslapukaujant. Kas liečia kitus lietuviškus „laikraštukus“, reikia neužmiršti, jog jie čia jau yra ir jie bus.

Kas dėl „Draugo“ ir „Biciliustės“, tai, atrodo, jog jie vienas kitam reikalingi.

Albinas Hoffman,
Čikaga

Manau, kad „Biciliustė“ yra jau pasiteisinęs ir būtinas „Draugo“ priedas.

Marija Remienė

„Biciliustę“ skaitome ir džiaugiamės.

Rūta Staniulienė

Čikaga

Kai dar buvau „Draugo“ direktorių taryboje — balsavau „už“ „Biciliustę“.

Dr. Kazys Ambrozaitis

Visa mūsų šeima mėgsta skaityti šį priedą. Pageidautume daugiau straipsnių apie mitybą, produktų derinimą. Labai mėgstu dr. Felicijos Jančiukienės šiais klausimais rašytus straipsnius.

Irena Miagkova,
Čikaga

„Biciliustė“ yra būtina. Gal reikėtų apklausti surengti renginiuose tiesiogiai — taip būtų išvengta „dvikojų triušų“ anonimų. Jiems būtų nuostolis, o Jums rezultatai užtikrinti.

Gal nereikėtų kreipti dėmesio į kokio profesoriaus nuomones...

Skaitytoja iš Čikagos
pietinių priemiesčių.

Kad „Biciliustė“ reikalingas ir net būtinas priedas — tvirtina skaitytojai iš Wausau, WI.

„Biciliustė“ — reikalingas priedas. Linksmų Jums šv. Kalėdų ir laimingų 2005 metų, leidžiant „Biciliustę“.

Julija Kontautienė
Centerville, MA

JAV LIETUVIAI

Kas man teatras?

Atkelta iš 1 psl.

L.T. Kaip atėjai į „Žaltvykslę“?
I.C. Kartą Wisconsin'o LB reikėjo režisuoti Vasario 16-osios minėjimą. Mane pakvietė, jau a.a. Vytautas Janušonis, kuris ir pasiūlė M. Remienę.

L.T. Lengva ar sunku dirbti?
I.C. Man niekada nebuvo lengva. Esu labai dėkinga kolektyvui, lenkiu prieš juos galvą, sakau dėkui, nes padarėme viską, ką galėjome.

L.T. Renkantis veikalą, kas yra svarbiausia?
I.C. Svarbiausia — tema — apie ką mes kalbėsime žiūrovui. Man visai nesvarbu autorius, jo tautybė. Svarbu, kad mes kalbame su žiūrovais lietuvių kalba ir jie mus supranta.

L.T. Žinia, po premjerinio spektaklio, gal tik 3 ar 4, o gal ir 5 kartą rodomas spektaklis „suskamba“. Ar ne gaila įdėti triušo tik vienam kartui? Ar vyktumėte kur kitur, jei kas kvieštų?

I.C. Galima sakyti, kad tai vos ne tragedija, kai suvaidinama tik viena kartą. Nėra augimo. Mielai važiuotume, jei kas pakviestų, juk vaidina tik 8 žmonės!

L.T. Kuo geriausias klotės visiems?
Gintautas Jaras, New York'o „Baltic theatre“ įkūrėjas, režisierius, Amerikoje gyvena tik nuo praėjusių metų birželio. Kodėl atvyko — laimėjo „žalią“ kortelę ir reikėjo rinktis. Nesigaili. Ar lengviau kvėpuoja? — Čia visai kitas oras. Ypač gyvenant New York'e — teatru Mekoje. — Kodėl „Baltic Theatre“? — Tai ir baltai ir mes nuo Baltijos. Viskas kartu. Pragyvenimui — vairuoja limuziną, o šeštadieniais ir sekmadieniais dirba su mėgėjiško teatro aktorais — stato spektaklius ir tikisi išauginti aukšto lygio teatrą. Gali ir toki, koks buvo prieš 30, daugiau ar mažiau metų, kai jame vaidino atvykę iš nepriklausomos Lietuvos profesionalūs aktoriai. Yra dar vienas senukas, buvęs teatro aktorius, kuris aplanko naujosios aktorius. Kitais metais, kai minės savo teatro vėnerių metų sukaktį, tikisi su-

rengti buvusio New York'o lietuvių teatro foto parodą, gražiai atšvęsti.

G.J. Aš esu teatralas — teatro žmogus. Režisierius. Dirbau Klaipėdos dramos teatre. Mokausi Klaipėdos fakultetuose, Muzikos akademijoje, dirbau pas rež. P. Gaidį (ten apsigyniau magistrantūrą). Paskutinis spektaklis, kurį pastačiau Klaipėdos teatre — „Pasmertieji“.

L.T. Kokie planai?
G.J. Noriu padaryti šitą teatrą tokią, kad jis turėtų savo sezoną Manhattan'e, kad galėtų rodyti ne vieną spektaklį, kad jis būtų geriausias teatras, kaip ir priklauso būnant New York'e. Mes niekada nesilygiuosime jai kažkokį žiūrą. Mes stengsimės išaugti iki Manhattan'o lygio. Ir aš manau, kad mūsų aktoriai įrodė, ką gali padaryti, nes jie puikiai šoka ir dainuoja. Norisi, kad New York'e lietuvių turėtų savo teatrą. Juk turi rusai, lenkai, žydai, o lietuviai — nieko.

L.T. Gal nesakykite „šoka puikiai“ — esu choreografe ir apie jūsų teatro artistų kūno judesį šiai dienai reiktų kalbėti atsargiau...

G.J. Reikia dar padirbėti, bet patikėkite, jei palyginsite su visais kitais, pamatysite, kad mūsų šoka — geriausi.

L.T. Kuria kalba vaidinsite?
G.J. Joks kalbos problemos nėra. Aš galiu surinkti grupę, kuri vaidina anglų kalba. Gavau tokį pasiūlymą pastatyti anglų dramaturgo spektaklį arba šitą miuziklą išversti ir pastatyti. Amerikoje aš esu nežinomas, bet gal tai ir jodmu niujorkiečiams.

L.T. Sutinku, bet turi būti lygis.
G.J. Taip. Turiu sumanyti padaryti tikrai fantastinį miuziklą, nes turiu fantastinę medžiagą, turiu porą kompozitorių ir aš tikiuosi, kad mes šitai padarysime.

L.T. Ar patenkinti festivaliu?
G.J. Labai. Mus fantastiškai priėmė. Esame labai dėkingi Marijai Remienėi. Jei ne ji, mes nebūtume atvykę. Čia pajutome šilumą tokiam vėjui ir šaltame mieste, kaip Čikaga.

L.T. Ačiū už pokalbį, linkiu sėkmės įgyvendinant svajones.

Grudis — stresų mėnuo

Grudį ypač gausu daug įvairių švenčių. Ne paslaptis, kad švenčių metu persivalgome, kai kas persigeria. Tokia švenčių gausa silpnina centrinę nervų sistemą, o ją būtina stiprinti. Viena iš liaudies medicinos priemonių — maudytis nervus raminančiose vaistinių augalų antplūdyje ir karšto vandens voniose.

Seni žmonės sakydavo, kad karštas vanduo ir kaitinimasis pirtyje turi privalumus: **proto aiškumą, žvalumą, atjaunėjimą, grožį, sveikatą, jėgą, galvą, malonią odos spalvą, gražių moterų dėmesį.**

Žiemos mėnesiais ir ligos kimba greitai. Ypač greitai sloga, kuri nesigydant praeina per septynias dienas, o gydantis — per savaitę... Išvengti slogos sunku, bet apsisaugoti galima. Jei: 1. nesinerinsite, vengsite įtampos, nes nuo jos sumažėja imunoglobulinas A, kuris organizmui padeda apsisaugoti nuo virusų. Nepamirškite, kad tiek sloga, tiek gripas (influenza) — virusiniai susirgimai;

2. dažnai plausite rankas, ypač prieš valgį. Virusai laikosi ant įvairių paviršių, kaip durų rankenos, parduotuvės vėžimėliai ir t.t. Kai tuos paviršius paliecia sergantis žmogus, virusai pasilieka iki trijų valandų;

3. gersite daug skysčių, kurie drėkina gerklę. Skysčiai — ne tik vanduo, tai ir sultys, sriubos, arbatos, kava. Ypač patartina gerti apelsinų sulčių, kuriose gausu vitamino C. Skysčiai padeda virškinimo organams, šlapimo apytakai;

4. vartosite popierines nosinautes ir jas išmesite į specialų plastikinį maišelį, o čiudant ar kosint užsidengsite burną nosinaite. Sergant patariama turėti daugiau vienkartinę indų, kuriuos pavartojus galima iš karto išmesti. Jei namuose sėda tik vienas žmogus, gal jį indus laikykite atskirai, plaukite su antibakteriais skysčiais;

5. vėdinsite kambarius, taip padėdami išsklaidyti virusus. Vartokite vitamino C (iki 2,000 mg per dieną). Nevartokite pieno ir jo produktų, nes juose esantys chemikalai skatina histaminų gamybą, nuo kurių varva arba užsikemša nosis.

Nukelta į 4 psl.

MOTERIMS

SPALVŲ TIPAI (1)

Artėja metų šventės, per kurias kiekviena moteris nori gražiai atrodyti. Šventėms reikia ruoštis iš anksto. Iš anksto užsisakyti pedikiūrą, manikiūrą, plaukų sušukavimą ir t.t. **Tik ne paskutiniu momentu!**

Daug ką galime ir pačios sau padėti. Visų pirma, nusistatykite kiam spalvų tipui priklausome. Kai kalbame apie aprangą ir mažiaž, turime žinoti, kad kiekviena žmogui ne visos spalvos tinka. Visas menas yra jas tinkamai atrinkti ir suderinti.

Visų pirma, spalvos turi derėti prie akių, odos, ir plaukų spalvos. Spalvos derinamos ir prie aprangos. Gamtoje visos spalvos harmoningai dera. Moteris turi atsiminti, išsiaiškinti, kokios spalvos yra „jos“. Tokių spalvų tipų yra keturi, kaip ir keturi metų laikai.

Pavasario tipas. Jam būdinga natūrali ir rausva odos spalva. Tokia oda būna labai šviesi ar persiko atspalvio. Akys — žydros, žydrai žalios, šviesiai žalios, turkio ar alyvuogių spalvos. Plaukų spalva — nuo blondinės, auksos, medaus iki brunetės.

Vasaros tipas — šviesi ar blyški, kiek rausvo atspalvio oda. Netinka ryškios spalvos. Prie tokios odos puikiai dera šalti ir nerūškūs tonai. Akys dažniausiai žalios, pilkai žalios, rudos arba mėlynos. Plaukai — šviesiai rudi, tamsūs, šviesūs ar tamsaus auksinio atspalvio (pelenų spalvos blizgesys).

(B.d.)

Parengė J.T.

Pigiai, greitai, gerai,
savo ir kliento namuose darau:
antakių ir bloksienų dozymą,
korekciją, pedikiūrą, manikiūrą, makiažą.
IRENA 773-376-0395
Brighton Park

BIRG & MELTSEY Vazos Vavarijos
ATTORNEYS
www.bmlaw.com
darbo vizos D.U.I.
ADVOKATAS ir visi imigracijos klausimai.
12 metų imigracijos biznyje!
570 LAKE COOK ROAD, SUITE 318, DEERFIELD, IL 60015
TELEPHONE 847-444-9000 FAX 847-444-1478

TAURAS

MORTGAGE, INC. ■ Geriausios finansavimo sąlygos! ■ Aukščiausio lygio aptarnavimas!

Giedrius Memėnas
NEKILNOJAMO TURTO PASKOLŲ BROKERIS

(708) 899-2244

1011 State Street, Suite 100
Lemont, IL 60439

TEL.: (630) 257-6676
FAX.: (630) 257-6856

PASKOLOS NEKILNOJAMAM TURTI

- Nerodote pajamų, nemokate mokesčių?
- Neturite pinigų pradiniam įnašui?
- Silpna kredito istorija?

MUMS NIEKO NĖRA NEJMANOMO!

Skambinkite jau dabar!

TAURAS
MORTGAGE, INC.

Illinois Residential Mortgage Licensee

PRO AUTO inc.

MIDWAY 4823 WEST 63rd STREET

Padangos „Tune Ups“

Variklių pakeitimas. Stabdžiai

Transmisijos ir sankabos

Elektros ir virinimo darbai

Brakes | Tune Ups | Tires
Engine Replacement
Transmission | Clutch
Dash Comm. Repair
Electrical Work | Welding

773-582-4197

Savininkas
MIKE APKE (APKAUSKAS)

Dr. Vytautas Sruga
SALES ASSOCIATE

Nekilnojamo turto pirkimas, pardavimas
Nemokama konsultacija
Pagalba finansuojant

Mob. 773.983.4544
Ofisas 847.673.9500
Faksas 847.673.9501

Venta

Lietuviškos ir europietiškos
MAISTO PREKĖS

Gardus kulinarijos patiekalus
Ipatinai maisto paketai išsinešimui į gamtą.
Pirmąsios užkandžių įvairovės prognozės.

Lemonto mieste Darbo laikas:

1-4	5-6	7-10	11-12
10v.-12v.	10v.-12v.	10v.-12v.	10v.-12v.

630 257 6020

RENGINIAI

Meno mokyklėlė maloniai kviečia visuomenę atsilankyti į šv. Kalėdoms skirtą koncertą — gruodžio 16 d. 6:30 v.v. Lemonte, PLC didžiojoje salėje.

Koncerto programoje dalyvaus ne tik mokyklėlės moksleiviai, bet ir III JAV jaunųjų atlikėjų festivalio dalyviai. Atvyks šv. Kalėdų senelis. Po koncerto — bendros vakarėlio, kurias susinešime patys.

Lemonto PLC gruodžio 19 d. 12:30 v.p.p. didžiojoje salėje — kalėdinis pabėgimas. Stalus užsisakyti pas Aldoną Paleikienę, tel.: 708-448-7436.

IEŠKO DARBO

Valau greitai ir gerai gyvenamuosius namus, condo, ofisus. Gyvenu Woodridge. Tel.: 630-379-1193, Jūratė.

Galiu pakeisti savaitgaliais ir pirmadieniais Evanston'e ir apylinkėse. Vairuoju automobilį, turiu patirtį. Tel.: 847-328-2752, Ingrida.

Galiu prižiūrėti Jūsų vaikus savo namuose Villa Park miestelyje (tarp Kingery Rd ir Roosevelt Rd). Tel.: 630-516-9072, Dalia.

60 metų vyriškis gali prižiūrėti žmones. Susikalba lietuviškai, rusiškai. Tel.: 708-369-2696, Virginija.

Gruodis — stresų mėnuo

Atkelta iš 3 psl.

Labai svarbu sveikai maitintis. Nuo seno žinoma, kad peršalimo ligas padeda įveikti geras mitybos sutinys. Reikia pirkti tokių vištų (pvz., Perdue) mėsą, kurios buvo auginamos organiniais pašarais.

Tik pajutę prasidedančią slogą, tuoj pat užsikaitinkite puodelį pieno, įmeskite 4-5 skilteles smulkinto česnako, užvirkite, nukoškite, išspauskite česnako gabaliukus ir įdėję šaukštą medaus, gerai išmaišykite, išgerkite, atsigulkite. Pasirodys keletą marškinėlių pakaitai, jei prakaituosite. Šį receptą galite vartoti, jei nesate alergiškas česnakui.

Taip pat gerai padeda echinacea augalo šaknų arbata. Tose šaknyse yra virusus naikinančių medžiagų. Echinacea ekstrakto galite nusipirkti „Whoole Food“ arba „Health Food“ parduotuvėse. 1 arb. šaukštelį ekstrakto puodeliui karšto vandens. Gerkite 4 kartus per dieną.

Parengė J.T.

Pats laikas užsiprenumeruoti Bičiulystę!

Pigiau grybų!

pusė metų - \$20, metams - \$40

Užsiprenumeruodami mūsų laikraštį — palaikote lietuvišką spaudą!

VITAMINAS E 400 — grožio ir sveikatos vitaminas

Vitaminas E 400 arba Tocopherol acetate, yra vienas iš organizmo ląstelių membranas saugančių komponentų. Vitamino E trūkumas dažniausiai paveikia reprodukcinę raumenų bei širdies kraujagyslių sistemą. Šis vitaminas labiausiai patartina vartoti vyrams, patiriantiems stresą, daug dirbantiems kompiuteriu ar užkietėjusiems rūkaliams.

Vitaminas E 400: lėtina senėjimą, gerina potenciją, apsaugo vyriškas ląsteles nuo pažeidimo laisvaisiais radikalais, prostatoje neleidžia atsirasti piktybiiniams pokyčiams.

Pastaba: per didelis vitamino kiekis gali padidinti kraujo spaudimą.

Smegenų gimnastikai

Rev. dr. E. Gerulis.

Sugalvokite ir parašykite 50 žodžių, kurie baigiasi galkine -na

Kryžiažodis 16

Lietuva, didvyrių žemė!

Sudarytojas Algimantas Šaduikis (Vilnius).

VERTIKALIAI:

1. Įrašykite praleistą žodį senovinėje patarlėje apie meilę: „Širdžiai tinka... ir...“.
2. Sidabrinis LDK pinigais, turėjęs lazdelės ar laivėlio pavidalą (apyvartoję buvo XIII-XV amžiuje).
3. Vieno iš lietuvių raštininkų, 16. Kino režisierius, kintininkas, pastatęs filmus „Žydasis horizontas“, „Kalkutai“ ir kt.
4. Vienas maršalių ir gražiausių Lietuvos mąstytojų, 21. Žinomas birbynininkas, ilgametis Lietuvos ansamblio artistas ir meno vadovas.
5. Žemaitiška — ilga virvė, nusagstyta meškerėmis, leidžiama į jūrą menkoms arba pleksnėms gaudyti.
6. Prelinksnis, vartojamas žymint vietos ar laiko ribą.
7. Šakotas vaiviras pievų ir krūmų augalas smulkiais lapais ir geltonais žiedais.
8. Kurpių dirbėjas, baltis.
9. Personažas iš V. Krėvės kūrinio „Bobulės vargai“.
10. Žmogus, minimas T. Tychos satyrinėje poemoje „Usynė“.
11. Trumpas, paprastai pastovus sakinyk ar žodžių junginys, frazė.
12. Respublikos dainininkas, operos veteranas.
13. Gydytojas, fiziologas, MA akademikas, kurio iniciatyva Kaune pastatyta

Kalendorius

Vardadieniai gruodžio 14 d. — 21 d.

Antradienis, gruodžio 14 d. Alfredas, Augenis, Fortūnatas, Kintvilė, Tarvainas.

Trečiadienis, gruodžio 15 d. Gaudenis, Justas, Kristijonas.

Ketvirtadienis, gruodžio 16 d. Adas, Alina, Albina, Audrone, Vygandas.

Penktadienis, gruodžio 17 d. Drovė, Jolanta, Mantgailas, Nemira, Olimpija.

Šeštadienis, gruodžio 18 d. Eivilė, Girdvilas, Gracijus, Vykantas.

Sekmadienis, gruodžio 19 d. Darijus, Gerdvilas, Nemežijus, Rimantė.

Pirmadienis, gruodžio 20 d. Daugardas, Gražvilė, Teofilis.

Antradienis, gruodžio 21 d. Girenė, Honoratas, Norgaudas, Tomas.

LIAUDIES IŠMINTIS

Jei šiomis dienomis gausiai pasnigs, vadinasi, laukite atšilimo.

Gruodžio mėnesio dienomis iškritęs sniegas dažnai ištirpsta, o jei naktį iškritęs sniegas pasilieka ant medžių šakų, tai jis iškris ir ant žemės.

Musės gruodį prabunda ir skraido po kambarius prieš atšilimą.

Jei sniegas savo svoriu lenkia medžių šakas, kitais metais būs prie daug medaus, o metal bus derlingi.

SVEIKATA. PATARIMAI

Ruošdamiesi į medžioklę, pasiūrinkite į šunis. Jei šunys voliokasi sniege, vėliau neikite į mišką, nes ten jis užklups didelę pūgą.

Persisaldžius — būtinai gerkite liepžiedžių arbatos.

Grikių košė kraujyje sumažina cholesterolio kiekį.

Sergantiems reumatu patariama maudyti karšto vandens vonioje, į kurią reikia įpilti baltegių aliejaus.

PASTEBĖJIMAI

Bet kuriuo metų laiku sveika miegoti prie atviro lango.

Šviečia saulė ir gruodį, tik mažai šildo.

Kalendorius

Kryžiažodis 16

Lietuva, didvyrių žemė!

Sudarytojas Algimantas Šaduikis (Vilnius).

VERTIKALIAI:

1. Įrašykite praleistą žodį senovinėje patarlėje apie meilę: „Širdžiai tinka... ir...“.
2. Sidabrinis LDK pinigais, turėjęs lazdelės ar laivėlio pavidalą (apyvartoję buvo XIII-XV amžiuje).
3. Vieno iš lietuvių raštininkų, 16. Kino režisierius, kintininkas, pastatęs filmus „Žydasis horizontas“, „Kalkutai“ ir kt.
4. Vienas maršalių ir gražiausių Lietuvos mąstytojų, 21. Žinomas birbynininkas, ilgametis Lietuvos ansamblio artistas ir meno vadovas.
5. Žemaitiška — ilga virvė, nusagstyta meškerėmis, leidžiama į jūrą menkoms arba pleksnėms gaudyti.
6. Prelinksnis, vartojamas žymint vietos ar laiko ribą.
7. Šakotas vaiviras pievų ir krūmų augalas smulkiais lapais ir geltonais žiedais.
8. Kurpių dirbėjas, baltis.
9. Personažas iš V. Krėvės kūrinio „Bobulės vargai“.
10. Žmogus, minimas T. Tychos satyrinėje poemoje „Usynė“.
11. Trumpas, paprastai pastovus sakinyk ar žodžių junginys, frazė.
12. Respublikos dainininkas, operos veteranas.
13. Gydytojas, fiziologas, MA akademikas, kurio iniciatyva Kaune pastatyta

Kryžiažodis 16

Lietuva, didvyrių žemė!

Sudarytojas Algimantas Šaduikis (Vilnius).

VERTIKALIAI:

1. Įrašykite praleistą žodį senovinėje patarlėje apie meilę: „Širdžiai tinka... ir...“.
2. Sidabrinis LDK pinigais, turėjęs lazdelės ar laivėlio pavidalą (apyvartoję buvo XIII-XV amžiuje).
3. Vieno iš lietuvių raštininkų, 16. Kino režisierius, kintininkas, pastatęs filmus „Žydasis horizontas“, „Kalkutai“ ir kt.
4. Vienas maršalių ir gražiausių Lietuvos mąstytojų, 21. Žinomas birbynininkas, ilgametis Lietuvos ansamblio artistas ir meno vadovas.
5. Žemaitiška — ilga virvė, nusagstyta meškerėmis, leidžiama į jūrą menkoms arba pleksnėms gaudyti.
6. Prelinksnis, vartojamas žymint vietos ar laiko ribą.
7. Šakotas vaiviras pievų ir krūmų augalas smulkiais lapais ir geltonais žiedais.
8. Kurpių dirbėjas, baltis.
9. Personažas iš V. Krėvės kūrinio „Bobulės vargai“.
10. Žmogus, minimas T. Tychos satyrinėje poemoje „Usynė“.
11. Trumpas, paprastai pastovus sakinyk ar žodžių junginys, frazė.
12. Respublikos dainininkas, operos veteranas.
13. Gydytojas, fiziologas, MA akademikas, kurio iniciatyva Kaune pastatyta

Kryžiažodis 16

Lietuva, didvyrių žemė!

Sudarytojas Algimantas Šaduikis (Vilnius).

VERTIKALIAI:

1. Įrašykite praleistą žodį senovinėje patarlėje apie meilę: „Širdžiai tinka... ir...“.
2. Sidabrinis LDK pinigais, turėjęs lazdelės ar laivėlio pavidalą (apyvartoję buvo XIII-XV amžiuje).
3. Vieno iš lietuvių raštininkų, 16. Kino režisierius, kintininkas, pastatęs filmus „Žydasis horizontas“, „Kalkutai“ ir kt.
4. Vienas maršalių ir gražiausių Lietuvos mąstytojų, 21. Žinomas birbynininkas, ilgametis Lietuvos ansamblio artistas ir meno vadovas.
5. Žemaitiška — ilga virvė, nusagstyta meškerėmis, leidžiama į jūrą menkoms arba pleksnėms gaudyti.
6. Prelinksnis, vartojamas žymint vietos ar laiko ribą.
7. Šakotas vaiviras pievų ir krūmų augalas smulkiais lapais ir geltonais žiedais.
8. Kurpių dirbėjas, baltis.
9. Personažas iš V. Krėvės kūrinio „Bobulės vargai“.
10. Žmogus, minimas T. Tychos satyrinėje poemoje „Usynė“.
11. Trumpas, paprastai pastovus sakinyk ar žodžių junginys, frazė.
12. Respublikos dainininkas, operos veteranas.
13. Gydytojas, fiziologas, MA akademikas, kurio iniciatyva Kaune pastatyta

IŠ MŪSŲ ISTORIJS

„Sentėvių atmintis ir kerštas užsideda manyje...“ (4)

Janina Kubiliūtė, Julius Pastarnokas „VERSMĖS“

Tautos ekonominio ir dvasinio gyvenimo eiga formuoja kūrėjai, laiku paskleisdami naujas idėjas, kurios ne tik generuoja savąją epochą, bet palieka ir neišdildomas žymes ateinančioms kartoms.

„Aušros“ laikraščio (1883. III. -1886. VI. išėjo keturiasdešimt sąsiuvinų, sujungtų į dvidešimt devynerius sąsiuvinus) laikmečio šviesuoliai atliko taurią, kilnią, netgi nepervertinamą, o gal net... iki šios dienos deramai neįvertintą, istorinę, kultūrinę, švietėjišką misiją, skatinančią tautinį atgimimą.

Šio rašinio veikėjas — „Aušros“ gadynės kurtinė asmenybė Andrius Vištelis.

Nūdienos literatūros tyrinėtojas Jonas Trinkūnas samprotauja:

— jis — vienas iš lietuvių atgimimo pradininkų — kūrėjų, — sudėtinga ryški asmenybė, simbolizuojanti dramatišką Lietuvos prisikėlimo laikotarpį, — daugiausia padarė, kad atsirastų „Aušra“.

Aušrininkas Vištelis nėra tik istorinė asmenybė, kuri pasirodo lemtingais istorijos laikotarpiais. Tokie žmonės paprastai būna naujos epochos skelbėjai ir jos kūrėjai.

Tautos dvasia — „tas jausmas, ta galybė, staiga prabilo per išrinktuosius“ (Sofija Kymanaitė-Čiurlionienė, 1886-1958). (...)

Pradininkų energija — versme — naudosis ne tik amžininkai, bet ir ainiai.

Tad kodėl apie Vištelį iki šiol mažai žinoma?

Kodėl nesulaukia žymūs išaušrininkas tinkamo įvertinimo ir pagyrimo?

Andrius troško turėti bičiulių, bendraminčių. Deja, draugai ateina ir nueina, o priešų dau-

gėja... Jis priklausė tokiai padarmeri laisvamintų lietuvių, kurie nuolat kliūva galingiesiems.

Apie tokius veikėjus nutylima. Jie ignoruojami arba niekinami. Gal todėl Vištelis nesulaukia įamžinimo?

Op! Op! Kas ten? Nemunėli, Ar tu mane šauki?

Ar tik tyk vandenėli, Pliuskdamas sau plauki?

Ar tu mano dvasios girdi, Graudulingą raudą?

Ir jauti, kaip skaudžiai širdį, Kratinėj man skauda

Iš didžiausio nuliūdimo, Ir kancijų daugybės

Dėl tėviškos sunykimo, Garbės ir didybės?..

Populiari ši daina — Lietuvoje devynioliktojo ir dvidešimtojo šimtmečių sankryžoje. Dainavo žmonės apie laisvės ilgęsi, karčią nedalia, carinę priepauidą. Dainavo, bet nežinojo, kas šių eilučių autorius.

Žinojo tik retas inteligentas, nes perskaitė 1883 metais „Aušros“ antrajame numeryje eilėraščių „Regejimas“. Parašas — J. A. V. L. (Muziką sukurs Joniško bažnyčios vargonininkas J. Dryja-Visockis. Vėliau patobulins kompoz. J. Naujalis)

Prof. Vincas Mykolaitis-Putinas (1893-1967), kalbėdamas apie pirmąsias „Regejimo“ strofas, pripažins: „... Šie posmai yra vieni iš geriausių viso „Aušros“ poezijos“.

(...) „Aušroje“ inicialai slėpė pavarde Vištelio, kuris save vadinavo Višteliausku bei Vištelėvskiu. Literatūrinis kūrinių pasirašymo Lietuvio slapyvardžiu. Pasirašymo kaip romantinių tendencijų poetas.

Pasak literatūros istoriko Vinco Kuzmicko (1936-1982), reto kuro lietuvių rašytojo gyvenime būta tiek nutrūktgalviškų nuotykių, tiek klajonių, kovų, skurdo, kancijų, nelaimių, kiek jų teko Vištelio — vieno žymiausių „Aušros“ poetų — daliai.

Nė vieno iš jo bendražygių vardas neapgaubtas tokia tirsta legendų ir prasimanymų skraiste. (...)

Argentina. Buenos Aires. Beprtnamias (Hospital Mercedes) Kale Kaseros gatvėje.

Vištelis nesilaikė į šito namo duris. Nesiveržė pro šiuos langus. Gyvenimas atsiskuko į jį siaubinga veido puse...

Atrodo vyresnis, negi iš tikrųjų yra. Niūri išvaizda. Gilios raukšlės kaktose. Suraukti antakiai. Akys žvelgia rūšiai ir

klausiančiai. Dešimtmečiai prasklino po jaunystės kovų. Žaidos sugijo. Kaulai suaugo. Tačiau vis vien nepaliaujamai varsto diegliai rauduotą kūną. Primeną ir primena — niekaip neleidžia pamiršti — mūsų.

Tačiau dar skaudesnės — dvasinės traumos. Nuo tokių sukrėtimų — sielos skausmų — neįmanoma pasveikti...

Neprašina, nenulūgsta įkyrus galvos svaigulys, su kuriuo — lyg su šešėliu — priverstas susitaikyti. Šitiek metų praėjo, o jis vis sūguliuoja. Dvasiniame, kūrybiniame žmogaus gyvenime esti daug kas neišku, nepažįstama. Daug kas netelpa į žinojimo dėsnius. Jo vidiniame pasaulyje vyksta kažkas nepaprasta ir paslaptinga — nesuprantama medikams ir prižiūrėtojams.

Nejau netikėtai, nelauktas, staigus posūkis Gyvenimo kelyje — į beprotnamį — ištrins jo vardą iš tėvynainių atminties?..

Tačiau vis dar nesilpsta Vištelio dvasia, nors pažymėta beprotnamio tamsos ženklų.

Yra tokių senelių — užsispyrėlių, kurie įsitikinę sava tiesa, nepaisant, kaip klostosi dabartis. Tiki ateitimi ir šviesa!

Tokios yra Andriaus nekintančios lingvistinės fantazijos, apie lietuvišką rojų, apie tai, kad Adomas ir Ieva kalbėjo lietuviškai.

Tačiau visa tai turi vieną tikslą — išskirti, išgryninti, įprasminti lietuviškos idėją. Bet poetas nėra apkalvėtas sovietistas. Vis dėlto jis — Europos pilietis, kovojęs Garibaldžio pulkuose.

Vištelis net apie „Europos uniją“ galvoja: „... Aš nuo unijos nesibaidau, ale tą uniją turime pirma sutverti ar tai su Lenkija, ar su Maskolija (Rusija — J.P.) ar su Vokietija, ar su visomis žemėmis ir gentimis (tautomis — J.P.) krūvoje, bile tik kiekviena gentė ant savo žemės būtų pati savo ponis ir valdonka“ (Argi tai ne projekcija į tautų vienybės modelį — dabartinę Europos sąjungą?)

1903 metais. Rašo: „Brolužiai. Sentėviai. Nepamirškite mano silpnų žodelių... Kada mūsų garbingoji ir ymlimaušioji gimtinė bunda ir keliai iš miego, reikia mums iš visų sūly (suprask — jėgų — L.T.), kiek kas pajėgia, gelbėti — judint visus sąnarius, įkvepiant į juos purų oro kvapą, nes nepreteliu mūsų visokių būdų stengiasi nuslopinti ir užtroškinti mūsų darbus.“

Taikiųkites, brolužiai, kaip galėdami, nesiriekit ir nesipykit, nes nepreteliu mūsų iš to džiaugiasi ir naudojami“ („Vienybė lietuvininkų“, Nr.39).

Protingi žodžiai iš... beprotnamio.

JŪSŲ NUOMONĖ

„BIČIULYSTĖS“ ANKETA

Gerbiamieji mūsų skaitytojai!

Š.m. rugsėjo mėn. „AKIRACIAI“ (Nr. 8) išspausdino redaktoriaus prof. Zenono Rekašiaus str. „Truputį kitokios bendruomenės ilgesys“, kuriame, be kita ko, jis rašo: „...spaudos padėtis jau yra beveik katastrofiška — jei nebūt Lietuvoje gyvenančių autorių straipsnių ar tiesiog perspausdinimų iš Lietuvos laikraščių, tai JAV beturėtų tik vieną laikraštį — trečiabangį leidžiamą „Amerikos lietuvi“.

Vienintelio išsivijęs dienraščio „Draugas“ priedas „Bičiulystė“, gyvuojantis jau beveik ketveri metai, kviečia pareikšti savo nuomonę:

- a. „Bičiulystė“ — reikalingas priedas.....
- b. „Bičiulystė“ — nereikalingas priedas.....
- c. Man patinka skaityti „Bičiulystę“.....
- d. Baikite žaidimus — „Bičiulystę“ meskite lauk.....

Jei jums rūpi „Bičiulystės“ išlikimas — iškirpkite, užpildykite ir siųskite šias anketas **TIK ŠIUO** adresu:

P.O. BOX 4102
Wheaton, IL, 60189
P.S. Anketa — anoniminė. Jei norite komentuoti plačiau — rašykite ant atskiro lapo. Jei norite — pasirašykite. Visiems iš anksto dėkojame.

„Bičiulystės“ redakcija